

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/591/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112234146
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112234146.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpená spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 18C/284/2012-142 zo dňa 5. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina. Nesprávnosť postupu mala spočívať v tom, že v exekučnej veci (navrhovateľa ako oprávneného) vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod sp. zn. Ex 4117/2011 exekučný súd nerozhodol o žiadosti oprávneného o udelenie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote, ale s omeškaním viac než 191 dní. Za preukázanú okresný súd považoval okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Nadväzne vyslovil niekoľko samostatných dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku. Vychádzal zo skutočnosti, že v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 18Er 1516/11 bola dňa 25.3.2011 exekučnému súdu predložená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok), ktorú žiadosť exekučný súd uznesením zo dňa 5.8.2011 zamietol. V tejto spojitosti súd I. stupňa konštatoval, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá pre zistený rozpor so zákonom, pričom v takom prípade neplatí zákonná lehota 15 dní, ktorá je určená len pre pozitívne rozhodnutie, t.j. udelenie poverenia. Taktiež predmetná lehota je aplikovateľná len v prípadoch, ak konkrétny exekučný titul nepredstavuje výnimku podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, t.j. rozhodcovský rozsudok (ako je tomu v predmetnom prípade).

Prvostupňový súd východiskovo vymedzil nesprávny úradný postup ako porušenie právnou normou predpísaného postupu alebo účelu postupu štátneho orgánu, pokiaľ tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Za významnú z tohto pohľadu považoval okolnosť, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe spotrebiteľského vzťahu. Bolo preto povinnosťou exekučného súdu z úradnej moci (rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C 40/08) preskúmať neprímeranosť rozhodcovskej doložky, s čím je spojená vyššia náročnosť po právnej stránke a súd musí mať pre svoje rozhodnutie k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave. Exekučný

súd totiž nemá len úlohu štatistu, automaticky udeľujúceho súdne poverenia. Zároveň okresný súd poukázal na závery rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR, v zmysle ktorých nedodržanie zákonných lehôt nie je automaticky porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Za nesprávny úradný postup pritom nemožno považovať samotné posúdenie veci (zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností, právne posúdenie), rovnako ani rozhodnutie, ktorým exekučný súd návrh na vydanie poverenia zamietol.

Z uvedených dôvodov dospel prvostupňový súd k záveru, že navrhovateľ nepreukázal prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, t.j. samotný nesprávny úradný postup. Vzhľadom na potrebu kumulatívneho naplnenia všetkých podmienok považoval za nehospodárne dokazovanie splnenia ďalších podmienok (ktoré preto spomenul len okrajovo) predmetného zodpovednostného vzťahu. O trovách konania rozhodol okresný súd s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1, 2 O.s.p. tak, že procesne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko ten si uplatnené trovy konania nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Tvrdil, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo podľa odvolateľa k degradácii zásady kontradiktórnosti konania.

Namietal, že okresný súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. V dôsledku toho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Upozornil, že okresný súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov, z ktorých „príkladmo“ uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odvolaní prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd v spojitosti s uplatnenou majetkovou škodou ignoroval všetky tvrdenia o jej vzniku z titulu administratívnych nákladov. V tejto časti považoval napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, označil navrhovateľ za neakceptovateľné odôvodnenie rozhodnutia úplne rovnakými vetami ako v iných veciach, v ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca. Tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný; za nesprávny úradný postup exekučného súdu nemôže dlžník niesť zodpovednosť. V konaní hodlal prostredníctvom znaleckého posudku predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offa. V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný a svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou- sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie tvrdenia i námietky navrhovateľa dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti bezvýznamné.

Z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový súd doručil právnomu zástupcovi navrhovateľa (č.l. 78 spisu) dňa 4.10.2013 vyjadrenie odporcu k veci samej. Tým je vyvrátená zásadná námietka navrhovateľa, že sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam protistrany. Žiadna iná argumentácia (než vyplývajúca z uvedeného písomného vyjadrenia) totiž zo strany odporcu v konaní predložená nebola.

Bezpredmetnou je námietka odvolateľa o neprípustnom konaní vylúčeného sudcu. Zodpovedá totiž doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 4 Cdo 317/2013 z 25.6.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nesprávnym je tiež tvrdenie navrhovateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Predmetné uznesenie (č. k. 18C/284/2012-99 zo dňa 6.12.2013) totiž nadobudlo (v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/99/2014 zo dňa 28.2.2014) právoplatnosť dňa 19.3.2014, t.j. 3 mesiace pred aktuálnym/napadnutým meritórnym rozhodnutím okresného súdu.

Nenáležitou je i požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (odhliadnuc od okolností, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením kópie exekučného spisu sp. zn. 18Er/1516/2011. Tento dôkaz výslovne (č.l. 2 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Vo vzťahu k meritórnemu posúdeniu veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek konkrétna úvaha/protiargumentácia ohľadne konkrétnych vecných dôvodov, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Nadväzne je nenáležitým tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, ktorý vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom. Naopak, práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou zmätočnosťou (napr. namieta zároveň okolnosť, že okresný súd nevykonal pojednávanie, ako aj okolnosť, že pojednávanie vykonané bolo), ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom (napr. zásadný nesúhlas odvolateľa s tvrdením súdu, že náklady na správu pohľadávku zapríčinil dlžník, či so záverom o dodržaní namietaných lehôt, pričom takéto tvrdenia však okresný súd nevyslovil) ilustráciou nesprávneho šablónovitého/typového podávania odvolaní.

Odvolací súd pritom nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Takisto je však neprípustné/nemožné konfrontovať okresný súd so skutkovými závermi, ktoré nevyslovil.

Je následne výlučne na ťarchu odvolateľa, že rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. chronológia a zmysel úkonov v exekučnej veci založenej na rozhodcovskom rozsudku,

potreba aplikácie spotrebiteľskej ochrany, „neplatnosť“ 15- dňovej lehoty pre negatívne rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie. Nevyhnutným dôsledkom tejto skutočnosti je procesný neúspech navrhovateľa v odvolacom konaní.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že táto úvaha neobsahuje žiadne konkrétne tvrdenia o porušení povinností exekučného súdu pri doručovaní poverenia. Predovšetkým však nezodpovedá tvrdeniam prezentovaným v návrhu (§ 205a O.s.p.), v ktorom navrhovateľ skutkový základ uplatneného nároku založil na nedodržaní zákonnej povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní; a nie na eventuálnych prieťahoch v rámci doručovania predmetného rozhodnutia.

Za danej situácie, kedy nebol navrhovateľom preukázaný ani prvý z kumulatívnych predpokladov zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, sú z hľadiska procesnej ekonomie ďalšie námietky odvolateľa smerujúce proti záverom okresného súdu o ne/unesení dôkazného bremena vo vzťahu k vzniku škody (resp. nemajetkovej ujmy) a príčinnej súvislosti bezpredmetné.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.